

НБС "ВОН" - КНСБ

Национален браншов синдикат "Висше образование и наука"

Изх.№03/17.02.2020 г.

ДО

Г-ЖА МИЛЕНА ДАМЯНОВА,

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА

ПО ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА ПРИ 44-ТО НС НА РБ

СТ А Н О В И Щ Е

ОТНОСНО: *Внесен в Народното събрание проект на Закон за Националния институт по метеорология и хидрология, № 002-01-04, внесен от МС на 08.01.2020 г.*

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Национално представителният синдикат ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА – КНСБ с настоящото Становище изразява подкрепата си за внесения от Министерския съвет Законопроект за Националния институт по метеорология и хидрология (НИМХ). Социалните партньори, през последните години, активно са обръщали внимание на необходимостта от несимволични промени не само в системата на висшето образование, а и в сектора на науката, особено в насока възстановяване на управляемостта и ограничаване на автономността на висшите училища и научните институти в съответствие с социално-икономическия и обществен интерес. Считаме, че предложеният законопроект е навременен и крайно необходим за решаване основните проблеми пред НИМХ.

Предложените текстове на Законопроекта показват, че Министерството на образованието и науката (МОН) най-накрая демонстрира своята готовност за реална реформа в тази важна за Държавата област на науката и съпътстващата я оперативна дейност по метеорология и хидрология, която от самото начало ВОН-КНСБ подкрепя.

Представям на Вашето внимание и конкретни коментари по предложения проект:

На първо място - подкрепяме намерения баланс между академична автономия и възможността за контрол и намеса от страна на Държавата в лицето на министъра на образованието и науката.

Второ - предложено е решение на един трудов и социален проблем, свързан с работата на високопланинските метеорологични станции. Регламентирана е възможност, по изключение, когато метеорологичните условия на върха са такива, че напускането на сградата на станцията може да застраши здравето и живота на служителите, смените да са на 24 часа и да бъде отложена междуседмичната почивка.

Трето - НИМХ има приходи от научни проекти и договори. Те променят, в течение на календарната година рамката на бюджета включително §§1, 2 и 5. Част от тези проекти и договори са преходни и продължават и следващата/тите години, за което е необходимо правото на преходен остатък. Всичко това налага НИМХ да не се финансира като административна структура. Аналогично на останалите образователно-научни организации най-подходяща форма е НИМХ да е второстепенен разпоредител с бюджет към министъра на образованието и науката и да съставя, изпълнява и отчита бюджет като част от консолидираната фискална програма по чл. 13, ал. 4 от Закона за публичните финанси. Компромисен вариант, който осигурява необходимата гъвкавост за промени на бюджета и възможност за преходен остатък, е НИМХ да прилага делегиран бюджет, както е предложено в проектозакона.

За съжаление, Законът не решава категорично важен въпрос, свързан със собствеността на имотите използвани от НИМХ. Тези имоти са предоставяни в течение на 130 години от Българската държава на предшествениците на НИМХ, част от тях са строени с доброволен труд от работещите в НИМХ, поддържат се основно с техен труд и сега. След излизането на НИМХ от БАН, Ръководните органи на БАН тълкуват чл. 10 ал. 2 от Закона за БАН („Народното събрание предоставя в собственост на Българската академия на науките стопанисваните от нея държавни терени, сгради, машини, съоръжения, апаратура, книжен фонд, парични средства и други движими вещи. Разпореждането с това имущество може да се извършва само в интерес на Академията и с решение на Общото събрание.“) като трансформиране на държавната собственост в частна на БАН. Независимо, че чл. 1. (1) от Закона за БАН позволява тълкуване, че БАН в действителност са нейните Институты („Българската академия на науките (БАН) е национална автономна организация за научни изследвания, която обхваща академичните институти и други самостоятелни структурни звена.“) ръководните органи на БАН считат, че собствеността трябва да е частна, т.е. на БАН-централно управление, а те от своя страна да я предоставят на академичните институти само за стопанисване.

Според ЦУ на БАН, след излизането на НИМХ от Академията, всички имоти, които са му били предоставяни в годините от Държавата, остават в БАН и евентуално могат

да се предоставят за ползване от НИМХ. Основание за това твърдение е писмо № 04-09-168/29.11.2019 г. от Председателя на БАН до Министъра на образованието и науката и до ръководството на НИМХ.

Според нас, единственото решение, в рамките на съществуващото законодателство е да бъде използвана ал. 3 от чл. 10 на Закона за БАН („Недвижимите имоти на академията се отчуждават само с решение на Народното събрание.“) Народното събрание, във връзка с излизането на НИМХ от БАН, с негово Решение да отчужди от БАН и върне на НИМХ недвижимите имоти предоставени с актове за държавна собственост на предшествениците му: Дирекция по метеорология, ХМС, НИИХМ-ХМС, УХМ-БАН, ГУХМ-БАН, ИМХ-БАН, НИМХ-БАН и ИВП-БАН.

В качеството ни на представителна организация на работниците и служителите на национално равнище и предвид на това, че с внесенния законопроект се насърчава развитието на НИМХ, е необходимо да се повиши изискването за сътрудничество не само с активната подкрепа на държавата, а и по-добро взаимодействие със социалните партньори, което в условия на академична автономия е задължително по всички въпроси чрез колективно трудово договаряне. Мотивите ни за това са, че в Законопроекта за НИМХ се уточнява академичната автономия, ползване основно на държавен ресурс и дейността на институцията трябва да е в синхрон с проблемите на държавата, работещите и обществото. Това налага академичната автономия да се съчетае с механизми за институционална отговорност – за постигане на прозрачност, повече контрол, диалог и социално партньорство, изразено в колективен трудов договор.

Поради това отново бихме искали да подчертаем, че участието на социалните партньори в този процес е важно за качественото провеждане на реформите и не на последно място - за ускоряването на този процес.

Прилагам: СТАНОВИЩЕТО на АСО ВОИ-КНСБ в НИМХ

С уважение,

Доц. д-р инж. Лиляна Вълчева
Председател на НБС ВОИ-КНСБ

СТАНОВИЩЕ

От АСО ВОИ-КНСБ в НИМХ

Относно: Закон за Национален институт по метеорология и хидрология

Уважаема госпожо Вълчева.

АСО при ВОИ-КНСБ в НИМХ подкрепя проекто-закона за Националния институт по метеорология и хидрология.

АСО в НИМХ подкрепя изцяло чл.20 ал.4 от глава ТРЕТА, раздел II:

„(4) Поради спецификата на дейността на работниците и служителите на НИМХ, полагащи труд на високопланински станции, с над 1500 м надморска височина, работното време се изчислява на 12-часови смени – сумарно за 6-месечен период, които включват времето за качване и за слизане до и от работното място. При тежки метеорологични условия, когато са застрашени животът и здравето на работници и служители, се допуска по изключение 24-часова смяна, както и отлагане ползването на междуседмичната почивка.“

АСО в НИМХ и структурните звена в страната имат следните предложения за допълнения:

1. Към глава ВТОРА чл. 5 ал. 3 т. 5 да се добави текст: **„като Европейския център за средносрочни прогнози на времето (ECMWF)“**. Така т. 5 придобива следния вид:

т. 5 „изпълнение на задължения по други международни договори, както и по други споразумения с чуждестранни и международни организации, като Европейският център за средносрочни прогнози на времето (ECMWF).“

2. Към глава ВТОРА чл. 7 ал. 3 да се добави текст: **публикуваната информацията е за лично ползване и не подлежи на употреба с комерсиална цел от организации, сдружения и частни лица**. Така ал. 3 придобива следния вид:

ал. 3 „Националният институт по метеорология и хидрология ежедневно публикува на интернет страницата си прогнози, текуща информация от метеорологични и хидрологични измервания от мониторинговата мрежа, както и други данни от специализирани измервания. Публикуваната информацията е за лично ползване и не подлежи на употреба с комерсиална цел от организации, сдружения и частни лица.“

18.02.2020 г.

гр.София

С уважение,

Красимир Стоев

и.д. Председател на АСО ВОИ-КНСБ в НИМХ